

Ο Μέγας Βασίλειος και η Πρωτοχρονιάτικη πίτα

/ [Επικαιρότητα](#)

Ο Μέγας Βασίλειος υπήρξε πνευματικός διδάσκαλος, Αρχιεπίσκοπος Καισαρείας, κορυφαίος θεολόγος και Πατέρας της Εκκλησίας. Είναι ένας από τους Τρεις Ιεράρχες, που θεωρούνται προστάτες της παιδείας.

Κεφαλαιώδης ήταν και η συμβολή του στην αξιολόγηση της θύραθεν παιδείας μέσα στη χριστιανική Εκκλησία.

Όταν ο Ιουλιανός ο παραβάτης, ο ασεβής και διώκτης των Χριστιανών, θέλησε να πάει στην Περσία να πολεμήσει πέρασε κοντά από την Καισάρεια. Ο Άγιος Βασίλειος γνωρίζοντας τον από την Αθήνα όπου ήταν συμφοιτητής πήγε μαζί με τον λαό να τον τιμήσει. Ο Ιουλιανός απαίτησε να του δωρίσει, αφού ο Άγιος δεν είχε τίποτε άλλο, τρεις από τους κριθαρένιους άρτους του. Ο Άγιος το έκανε και ο Ιουλιανός διέταξε τους υπηρέτες να ανταμείψουν τη δωρεά και να δώσουν χόρτο από το λιβάδι. Ο Άγιος Βασίλειος βλέποντας την καταφρόνηση του βασιλιά του είπε «εμείς, βασιλιά ότι μας ζήτησες από κείνο που τρώμε σου το προσφέραμε κι εσύ μας ανταμείψες από κείνο που τρως». Τότε ο Ιουλιανός θύμωσε πάρα πολύ και διέταξε να φορολογήσουν όλη την επαρχία και τα χρήματα αυτά θα τα έπαιρνε επιστρέφοντας για την Κωνσταντινούπολη. Επίσης απείλησε, ότι όταν θα επιστρέψει από την Περσία νικητής, θα κάψει την πόλη και τον λαό θα τους πάρει δούλους. Όσο για τον ίδιο τον Άγιο Βασίλειο θα τον ανταμείψει όπως πρέπει.

Ο Άγιος Βασίλειος όταν πήγε στην πόλη ζήτησε από το λαό να μαζέψουν ότι

πολύτιμο είχαν και να το αποθηκεύσουν κάπου έως ότου επιστρέψει ο φιλοχρήματος Ιουλιανός για να του το προσφέρουν. Ίσως κι έτσι κατευνάσουν την οργή του.

Όταν έμαθε ότι επιστρέφει ο άφρων βασιλιάς, ο Άγιος Βασίλειος ζήτησε από τους πολίτες να προσευχηθούν και να νηστεύσουν τρεις μέρες. Μετά όλοι μαζί ανέβηκαν στο δίδυμον όρος της Καισαρείας όπου στη μια από τις δύο κορυφές ήταν ο ναός της Υπεραγίας Θεοτόκου. Εκεί προσευχόμενος ο Άγιος είδε σε οπτασία, μια μεγάλη ουράνια στρατιά, να κυκλώνει το όρος και στη μέση να κάθεται σε θρόνο μια γυναίκα (η Παναγία) και να δοξάζεται, η οποία γυναίκα είπε στους αγγέλους να της φέρουν τον Μερκούριο για να φονεύσει τον Ιουλιανό, τον εχθρό του Υιού της. Έπειτα είδε τον Μάρτυρα Μερκούριο να φθάνει οπλισμένος μπροστά στην βασίλισσα των Αγγέλων κι όταν εκείνη τον πρόσταξε αυτός να φεύγει γρήγορα. Κατόπιν προσκάλεσε τον Άγιο Βασίλειο και του έδωσε ένα βιβλίο που ήταν γραμμένη όλη η δημιουργία της κτίσεως κι έπειτα του ανθρώπου. Στην αρχή του βιβλίου ήταν η επιγραφή «Είπε» και στο τέλος του βιβλίου εκεί που έγραφε για την πλάση του ανθρώπου ήταν η επιγραφή «Τέλος». Μόλις είδε την οπτασία αυτή ο Άγιος ξύπνησε.

Το νόημα της οπτασίας του βιβλίου, ήταν ότι ο Άγιος Βασίλειος έγραψε, όντως, ερμηνεία στην Εξαήμερον του Μωϋσέως στην οποία διηγείται, πως ο Θεός εποίησε τον ουρανό, την γη, τον ήλιο, την σελήνη, τη θάλασσα, τα ζώα και όλα τα αισθητά κτίσματα. Όταν όμως, έμελλε να γράψει και για την έβδομη ημέρα κατά την οποία ο Θεός έπλασε τον Αδάμ και την Εύα, τότε ο Μέγας αυτός Άγιος άφησε την τελευταία του πνοή στη γη και πήγε στους ουρανούς να συναντήσει τον Κύριο του που με δύναμη αγάπησε και που γι' Αυτόν μέσα σε πολύ σύντομο διάστημα που έζησε έπραξε τόσα πολλά και τόσο μεγάλα. Το έργο του συμπλήρωσε κατόπιν ο αδελφός του ο Άγιος Γρηγόριος ο Αρχιεπίσκοπος Νύσσης, που έγραψε για την έβδομη ημέρα της πλάσεως του ανθρώπου.

Όταν ο Άγιος είδε την οπτασία, πήγε στην πόλη με μερικούς κληρικούς, στο Ναό του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Μερκουρίου, όπου μη βρίσκοντας το λείψανο του Αγίου και τα όπλα του που φυλάσσονταν στον Ναό έναν αιώνα αφότου μαρτύρησε επί της βασιλείας του Βαλεριανού και Βαλερίου, κατάλαβε τι είχε συμβεί κι έτρεξε αμέσως στο λαό να τους ειδοποιήσει ότι ο άφρων Ιουλιανός φονεύθηκε. Πράγματι ο Ιουλιανός σκοτώθηκε άδοξα σε μια μάχη στον πόλεμο με τους Πέρσες και έτσι δεν ξαναπέρασε ποτέ από την Καισάρεια.

Βλέποντας το θαύμα οι Χριστιανοί και την παρρησία του Αγίου Βασιλείου δεν θέλησαν να πάρουν πίσω την περιουσία που είχαν αποθηκεύσει για τον τύραννο Ιουλιανό. Ο Άγιος όμως αφού τους επαίνεσε για την πράξη τους, έδωσε εντολή από

τα μαζεμένα χρυσαφικά τα μισά να δοθούν στους φτωχούς, ένα μικρό μέρος κράτησε για τις ανάγκες των ιδρυμάτων της “Βασιλειάδας”, και τα υπόλοιπα τα μοίρασε στους κατοίκους με ένα πρωτότυπο τρόπο. Έδωσε εντολή να ζυμώσουν ψωμιά και σε κάθε ψωμί, έβαλε από ένα νόμισμα ή χρυσαφικό μέσα, κατόπιν τα μοίρασε στα σπίτια, έτσι τρώγοντας οι κάτοικοι τα ψωμιά όλο και κάτι έβρισκαν μέσα. Έτσι, γεννήθηκε το έθιμο της πίτας που ονομάσθηκε βασιλόπιτα.